

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПОВСЯКДЕННОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ВІЙСЬК ТА
ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОСНОВИ ВІЙСЬКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА МІЖНАРОДНЕ
ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО**

**Львів
2025**

Реєстраційний номер _____

Розроблено та внесено:

кафедрою управління повсякденною діяльністю військ та тилового забезпечення Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Силабус навчальної дисципліни

розглянутий на засіданні кафедри УПДВ та ТЗ

Протокол від " ____ " _____ 2025 року № _____

Назва курсу	Основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра управління повсякденною діяльністю та тилового забезпечення
Шифр та найменування галузі знань і спеціальності	02 Культура і мистецтво 03 Гуманітарні науки 14 Електрична інженерія 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Викладач (-і)	
Контактна інформація викладача (-ів)	kozolys_andrii@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	щоп'ятниці, 15.00-17.00 (4 навч. корпус, каб. 447, 444а, вул. Героїв Майдану, 32) онлайн-консультації
Мова навчання	українська
Наявність курсу на платформі дистанційного навчання MOODLE, адреса	https://adl.mil.gov.ua/moodle/login/index.php
Інформація про курс	<p>Курс розроблений таким чином, щоб надати курсантам базові знання з теорії та практики найважливіших галузей права: конституційного, цивільного, адміністративного, кримінального права, військового законодавства, норм міжнародного гуманітарного права, а також практики службової діяльності військовослужбовців в основі, яких лежать їх функціональні обов'язки та вимоги нормативно-правових актів, обов'язкові до виконання всіма військовослужбовцями.</p> <p>Дисципліна викладається у 5(6), 7(8) семестрах 3(4) курсу в обсязі 3 кредити ЄКТС.</p>
Коротка анотація курсу	Курс «Основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право» побудований з врахуванням специфіки підготовки майбутніх офіцерів Сухопутних військ. Тому вивчення курсу здійснюється в поєднанні з набуттям знань з питань організації повсякденної діяльності військових підрозділів дисципліни «Управління повсякденною діяльністю підрозділів», а також дисциплін «Загальна тактика» і «Основи

	організації війська та військові традиції (у тому числі Статуту ЗС України)».
Мета та цілі курсу	<p>В ході вивчення навчальної дисципліни «Основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право» передбачається набуття компетентностей, теоретичних знань та умінь, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю (спеціалізацією), а саме: знання та розуміння правових засад функціонування держави і основ законодавства України, основ діяльності та структури сучасних європейських інститутів і міжнародних відносин в умовах інтеграційних процесів. Масштаб цих базових знань буде достатнім для проходження військової служби на посадах офіцерського складу в Збройних Силах України (інших військових формуваннях створених відповідно до законів України); вміння організувати та особисто виконувати і застосовувати вимоги статутів Збройних Сил України, інших керівних документів, що регламентують повсякденну службову діяльність та вимагати їх виконання від підлеглих.</p>
Список основної та додаткової літератури	<p>Основна література</p> <p>А) Закони України, кодекси та інші нормативно-правові акти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 2. Інструкція з обліку військового майна у Збройних Силах України. Затверджена Наказом Міністерства оборони України від 17.08.2017р. №440. 3. Інструкція про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України. Затверджено наказом Міністра оборони України від 10 квітня 2009 р. №170 //Офіційний вісник України. – 2009. – № 38. – ст. 1284. 4. Інструкція про організацію речового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України в мирний час та особливий період. Затверджена наказом Міністерства оборони України від 29.04.2016р. № 232. 5. Інструкція про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України. Затверджена наказом Міністерства оборони України від 23.03.2017р. № 164. 6. Інструкція про розслідування та облік нещасних випадків з військовослужбовцями, професійних захворювань і аварій у Збройних Силах України, затверджена наказом Міністра оборони України від 27.10.2021 р. № 332. 7. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Закон УРСР від 07.12.1984 р. №8073-Х (із змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10 8. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 04.11.1950 року. [Електронний ресурс]. Режим

доступу:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

9. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами від 11.05.2011 року. Офіційний переклад. [Електронний ресурс]. Офіційний переклад. <https://ips.ligazakon.net/document/view/MU11251?an=2>
10. Конституція України. – К. : Просвіта, 2020 р.
11. Кримінальний кодекс України. Прийнятий сьомою сесією Верховної Ради України 5 квітня 2001 року. Офіційний текст. - К.: Юрінком Інтер, 2001, - 240с. (із змінами та доповненнями).
12. Положення про військове (корабельне) господарство Збройних Сил України. Затверджено наказом Міністра оборони від 16.07.1997 р. № 300 //Офіційний вісник України. – 1998. – № 52. – ст. 202.
13. Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України. Затверджено Указом Президента України від 10.12.2008 р. № 1153/2008//Офіційний вісник України. – 2008 № 95. ст. 3129.
14. Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам. Затверджено наказом Міністерства оборони України від 07.06.2018р. № 260. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0745-18>
15. Порядок надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014р. № 413. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/413-2014>.
16. Порядок направлення військовозобов'язаних та резервістів під час проходження зборів, а також військовослужбовців ЗСУ для огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, та проведення такого огляду». Затверджений постановою Кабінету міністрів України від 12.01.2024 №32.
17. Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 р. № 975.[Електронний ресурс]. Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/975-2013>.
18. Порядок проведення службового розслідування у Збройних Силах України, затверджений наказом

	<p>Міністерства оборони України від 21.11.2017р. №608. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1503-17</p> <p>19. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 22.03.2001 р. № 270. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270-2001-p</p> <p>20. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019р. № 337. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019.</p> <p>21. Про військовий обов'язок і військову службу. Закон України в редакції від 04.04.2006 р. № 3597-IV (3597-15) від 04.04.2006 р. //Відомості Верховної Ради України (ВВР) 2006, № 38, ст. 324 (із змінами та доповненнями).</p> <p>22. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України. Закон України від 07.03.2002 р. № 3099-III /Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002. – № 22 – ст.225.</p> <p>23. Про встановлення тарифних розрядів за посадами осіб офіцерського складу Збройних Сил України. Наказ Міністерства оборони України від 01.03.2018р. № 90.</p> <p>24. Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017р. № 704.</p> <p>25. Про державну реєстрацію актів цивільного стану. Закон України від 01.07.2010р. № 2398 //Відомості Верховної Ради (ВВР),2010. – № 38. – ст. 509.</p> <p>26. Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України. Закон України від 24.03.1999 р. //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 22-23, ст. 197.</p> <p>27. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Закон України від 08.09.2005 року № 2866-IV. /Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 52, ст.561.</p> <p>28. Про запобігання корупції. Закон України 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2014, № 49, ст. 2056.</p> <p>29. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні. Закон України від 06.09.2012 року № 5207-VI (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 32, ст.412)</p> <p>30. Про затвердження Інструкції зі складання протоколів та оформлення матеріалів про військові адміністративні правопорушення. Наказ Міністерства оборони України від 23.10.2021р. № 329.</p> <p>31. Про затвердження Інструкції про надання доповідей і донесень про події, кримінальні правопорушення, військові адміністративні правопорушення та адміністративні правопорушення пов'язані з корупцією, порушення військової дисципліни та їх облік у Міністерстві оборони України, Збройних Силах України</p>
--	--

та Державній спеціальній службі транспорту. Затверджено Наказом Міністерства оборони України від 29.11.2018р. №604. Електронний ресурс. Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/z1451-18 (із змінами та доповненнями).

32. Про затвердження Інструкції про організацію забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей жилими приміщеннями. Наказ Міністерства оборони України від 31.07.2018р. № 380.
33. Про затвердження Інструкції про організацію санаторно-курортного лікування, медичної, медико-психологічної реабілітації в ЗС України. Наказ Міністерства оборони України від 04.11.2016р. № 591.
34. Про затвердження Порядку тримання засуджених, узятих під варту, заарештованих та затриманих військовослужбовців. Наказ Міністра оборони України від 03.11.2020р. № 394.
35. Про затвердження Порядку виплати військовослужбовцям Збройних Сил України підйомної допомоги. Наказ Міністерства оборони України від 05.02.2018р. № 45.
36. Про затвердження Порядку списання військового майна у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту. Затверджено Наказом Міністерства оборони України 29.03.2021 р. № 81.
37. Про затвердження Системи роботи щодо запобігання корупції для всіх рівнів військового управління, до військових частин, державних підприємств включно. Наказ Міністерства оборони України від 24.11.2015р. № 646.
38. Про Збройні Сили України. Закон України в редакції Закону №2019-III (2019-14) від 05.10.2000 р. //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 48, ст. 410.
39. Про матеріальну відповідальність військовослужбовців та прирівняних до них осіб за шкоду, завдану державі. Закон України від 03.10.2019 року 160-IX //Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 47, ст.313.
40. Про Національну поліцію. Закон України від 02.07.2015р. № 580-VIII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
41. Про оборону України. Закон України в редакції Закону № 2020-III від 05.10.2000 р. //Відомості Верховної Ради України (ВВР), ВВР, 2000, № 49, ст.420.
42. Про перелік військового майна, нестача або розкрадання якого відшкодовується винними особами у кратному співвідношенні до його вартості. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.07.2020 р. № 604.
43. Про порядок обчислення вислуги років, призначення та виплати пенсій і грошової допомоги особам, які мають право на пенсію відповідно до Закону України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”, крім військовослужбовців строкової служби і членів їх сімей та прирівняних до них осіб. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.1992 р. № 393.

44. Про правовий режим майна у Збройних Силах України. Закон України від 21.09.1999 р. //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 48, ст.407.
45. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей. Закон України від 20.12.1991 р. № 2011-ХІІ //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 15, ст. 190.
46. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту. Закон України від 22.10.1993 р. № 3551-ХІІ //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 45, ст. 425.
47. Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України. Закон України від 24.03.1999 р. //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 22-23, ст. 194.
48. Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України. Закон України від 24.03.1999 р. //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, №22-23, ст. 196.
49. Про судову стрілу і статус суддів. Закон України від 02.06.2016 р. №1402-VIII (із змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
50. Про упорядкування роботи з дорогоцінними металами та дорогоцінним камінням у Збройних Силах України. Наказ МОУ від 28.12.1995 р. № 340.
51. Резолюція Ради Безпеки ООН 1325 (2000) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_669#Text
52. Резолюція Ради Безпеки ООН 1820 (2008) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_h11#Text
53. Резолюція Ради Безпеки ООН 1888 (2009) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_i27#Text
54. Резолюція Ради Безпеки ООН 1960 (2010) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j17#Text
55. Резолюція Ради Безпеки ООН 2106 (2013) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_142#Text
56. Статут Організації Об'єднаних Націй. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010
57. Цивільний кодекс України. Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV (із змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Б) Підручники, навчальні посібники

58. Виховання доброчесності та боротьба з корупцією в оборонному секторі. Збірник прикладів (компендіум) позитивного досвіду. – К.: Женевський Центр демократичного контролю над збройними силами. – 2010. – 383с.
59. Військове право: підручник/ Р.В.Алієв та ін.; за ред.

	<p>І.М.Коропатніка, І.М.Шопіної; Київ: Нац.ун-т ім.Т.Шевченка,Військ.ін-т. – К.: Алерта, Правова єдність, 2019. – 647с.</p> <p>60. Дурач В.М., Стукаліна Н.Т. Основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право: Курс лекцій. – Львів:АСВ, 2013. – 308с.</p> <p>61. Женевські конвенції від 12 серпня 1949р. і Додаткові протоколи до них. – МКЧХ, 1997. – 343 с.</p> <p>62. Методичні рекомендації щодо проведення службового розслідування (перевірки) в Збройних Силах України. Затверджено Головнокомандувачем Збройних Сил України 17.10.2020 року.</p> <p>63. Методичні рекомендації з інтеграції гендерних підходів в систему підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони України. К.:Офіс Віце-Прем'єр Міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, 2020. – 274с.</p> <p>64. Правове регулювання запобігання та протидії корупції в оборонному секторі. Підручник/ В.М. Дурач, С.І. Задерієнко, А.Р. Козолис та ін., – Львів: НАСВ, 2022.–216с</p> <p>65. Турчак О.В., Репецький В.М., Лук'янченко С.В., Стукаліна Н.Т. Основи права для військовослужбовців: Навчальний посібник. Львів:Левада, 2018. – 380с.</p> <p>66. Матеріальна відповідальність військовослужбовців за шкоду, завдану державі, відшкодування та списання військового майна: Підручник/ В.М. Дурач, С.І. Задерієнко, Н.Т. Стукаліна, А.Р.Козолис – Львів: НАСВ, 2021. – 170с.</p> <p>67. Правові основи військової служби: Підручник/ В.М. Дурач, А.Р.Козолис, Н.М. Ісакова, – Львів: НАСВ, 2024. – 262с.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <p>68. Міжнародне право. Ведення бойових дій: Збірник Гаагських конвенцій і інших домовленостей, МКЧХ, 1999, 371 с.</p> <p>69. Навчальна програма «Право війни».</p> <p>70. Навчальний фільм «Міжнародне гуманітарне право».</p> <p>71. Репецький В.М., Лисик В.М. Міжнародне гуманітарне право: Підручник. К: Знання, 2007, 467с.</p> <p>72. Стукаліна Н.Т. Адміністративна відповідальність військовослужбовців. Навчальний посібник. – Львів: Тріада плюс, 2008, 56 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>73. Журнал «Військо України» (Центральний друкований орган Міністерства оборони України): http://www.mil.gov.ua/.</p> <p>74. Науково-теоретичний та науково-практичний журнал «Наука і оборона»: http://www.nio.mil.gov.ua/.</p> <p>75. Офіційний сайт Міністерства оборони України: http://www.mil.gov.ua/.</p> <p>76. Офіційний сайт Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного:http://www.asv.gov.ua/.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	60 годин аудиторних занять, у тому числі 28 годин лекцій, 24

	години практичних занять, 6 годин групових занять, 2 години диференційованого заліку. 30 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>За результатами вивчення навчальної дисципліни «Основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право» курсанти набудуть сукупність знань, умінь, навичок та спроможні будуть виконувати наступні службово-бойові функції і завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність сумлінно виконувати службовий обов'язок, непорушно додержуватися Конституції України та законів України, наказів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, інших нормативно-правових актів, що регламентують службову діяльність та вимагати від підлеглих їх дотримання та виконання. 2. Здатність приймати оперативні, обґрунтовані рішення відповідно до обстановки, що склалася. 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. 4. Здатність використовувати норми права для успішного вирішення службових завдань у сфері виконавчо-розпорядчої діяльності. 5. Здатність застосовувати знання положень норм міжнародного гуманітарного права (МГП) до обмеження загального характеру щодо ведення бойових дій (заборонені методи і засоби ведення воєнних дій; дій підрозділів на окупованій території, обмеження, які пов'язані з правилами поведіння з особами та об'єктами, які під захистом МГП; обмеження, які пов'язані із підписанням перемир'я, закінченням воєнних дій і використанням парламентерів).
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль	Диференційований залік
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	Лекції Презентації Дискусії
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Підсумкове оцінювання (за результатами усього курсу):</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичні та групові заняття – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50); - диференційований залік – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50).
Академічна доброчесність	<p>Очікується, що роботи курсантів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших курсантів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі курсанта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що усі курсанти відвідують усі лекції, групові та практичні заняття курсу. Курсанти мають інформувати викладача про</p>

	<p>неможливість відвідання занять. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання диференційованого заліку</p>	<p style="text-align: center;">Питання диференційованого заліку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття права та його характерні риси. 2. Військове право України: поняття, особливості. 3. Функції права, їх суть. 4. Система права. Основні галузі права. 5. Джерела права та їх види. 6. Поняття прав людини. Міжнародне право прав людини. 7. Міжнародні стандарти в системі прав людини. 8. Правові основи гендерної рівності. Гендерна рівність у ЗС України. 9. Система судів України, їх компетенція. 10. Правоохоронні органи України: поняття, система. 11. Державне бюро розслідувань. 12. Військова служба правопорядку ЗС України. 13. Поняття конституційного права. Конституція України – Основний закон. 14. Поняття і система основних прав людини і громадянина. 15. Ознаки основних прав людини і громадянина. 16. Конституційні обов'язки людини і громадянина. 17. Конституційне право на працю та його реалізація. 18. Цивільне право як галузь права України, його особливості. 19. Відносини, які регулюються нормами цивільного права. 20. Зобов'язання у цивільному праві. Підстави виникнення зобов'язань. 21. Цивільно-правовий договір, його поняття та зміст. 22. Умови дійсності цивільно-правового договору. 23. Вимоги до форми цивільного договору. 24. Види цивільно-правових договорів. 25. Виконання цивільно-правового договору. Способи забезпечення належного виконання зобов'язань. 26. Поняття цивільно-правової відповідальності, її види. 27. Поняття та види недоговірних зобов'язань. 28. Зобов'язання, що виникають внаслідок заподіяння шкоди. 29. Умови виникнення зобов'язань по відшкодуванню заподіяної шкоди здоров'ю, майну. 30. Цивільно-правова відповідальність за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. 31. Поняття юридичної відповідальності, її види. 32. Підстави юридичної відповідальності, ознаки і склад правопорушення. 33. Об'єкт і суб'єкт правопорушення. Юридична відповідальність посадових осіб. 34. Поняття вини та її форми. 35. Поняття адміністративного права, його предмет і метод. 36. Поняття адміністративної відповідальності. 37. Поняття і види заходів адміністративного примусу. 38. Види адміністративних стягнень, їх загальна характеристика. 39. Особливості адміністративної відповідальності військовослужбовців. 40. Поняття кримінального права та кримінальної відповідальності. 41. Поняття, ознаки і склад кримінального правопорушення. 42. Кримінальні покарання та їх види. 43. Класифікація кримінальних правопорушень. 44. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. 45. Співучасть у кримінальному правопорушенні. 46. Поняття, мета і ознаки військового обов'язку.

47. Складові частини військового обов'язку.
48. Поняття військової служби, її ознаки.
49. Види військової служби за законодавством України, їх загальна характеристика.
50. Військова служба за контрактом. Особливості її проходження в особливий період.
51. Строки військової служби в календарному обчисленні для окремих категорій військовослужбовців.
52. Початок проходження військової служби для різних категорій військовослужбовців і закінчення військової служби, його правове значення.
53. Граничний вік перебування на військовій службі в мирний час, в особливий період.
54. Поняття перебування військовослужбовця при виконанні обов'язків військової служби.
55. Перелік нормативно-правових актів, що регулюють основи військового обов'язку і військової служби.
56. Загальногромадянські права та обов'язки військовослужбовців та їх обмеження, встановлені законом.
57. Поняття військово-посадових прав військовослужбовців, їх види.
58. Перелік нормативно-правових актів, що регулюють соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей.
59. Поняття пільг військовослужбовцям, їх класифікація.
60. Пільги учасникам бойових дій.
61. Житлове забезпечення військовослужбовців. Грошова компенсація за піднайом житла.
62. Медичне забезпечення військовослужбовців.
63. Матеріальна допомога військовослужбовцям на оздоровлення.
64. Підйомна допомога військовослужбовцям та членам його сім'ї.
65. Грошова допомога при звільненні з військової служби.
66. Види пенсій осіб, звільнених з військової служби.
67. Види юридичної відповідальності військовослужбовців.
68. Поняття і підстави дисциплінарної відповідальності військовослужбовців.
69. Особливості дисциплінарної відповідальності військовослужбовців.
70. Види дисциплінарних стягнень військовослужбовців. Терміни їх дії.
71. Строки і порядок накладення дисциплінарних стягнень.
72. Адміністративна відповідальність військовослужбовців, її підстави.
73. Види військових адміністративних правопорушень.
74. Види адміністративних стягнень, які застосовуються або/та не застосовуються до військовослужбовців.
75. Поняття корупційного правопорушення. Види корупційних правопорушень.
76. Механізми запобігання і протидії корупції в оборонному секторі.
77. Юридична відповідальність за корупційні правопорушення.
78. Поняття матеріальної відповідальності військовослужбовців, її підстави.
79. Умови притягнення військовослужбовців до матеріальної відповідальності.
80. Види матеріальної відповідальності військовослужбовців та критерії її класифікації.
81. Підвищена матеріальна відповідальність військовослужбовців.

	<p>82. Повна матеріальна відповідальність військовослужбовців.</p> <p>83. Обмежена матеріальна відповідальність військовослужбовців.</p> <p>84. Порядок відшкодування завданої матеріальної шкоди.</p> <p>85. Порядок притягнення військовослужбовців до матеріальної відповідальності за наказом командира (начальника).</p> <p>86. Кримінальні покарання та особливості їх застосування до військовослужбовців.</p> <p>87. Поняття військового кримінального правопорушення та його склад.</p> <p>88. Суб'єкти військового кримінального правопорушення.</p> <p>89. Класифікація військових кримінальних правопорушень.</p> <p>90. Кримінальні правопорушення проти порядку підлеглості та статутних взаємовідносин між військовослужбовцями.</p> <p>91. Кримінальні правопорушення щодо ухилення від несення обов'язків військової служби.</p> <p>92. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку користування військовим майном та його збереженням.</p> <p>93. Кримінальні правопорушення проти порядку поведіння, збереження та правильної експлуатації зброї та військової техніки.</p> <p>94. Кримінальні правопорушення проти встановлених правил несення служби військ.</p> <p>95. Кримінальні правопорушення щодо розголошення державної таємниці.</p> <p>96. Військові службові кримінальні правопорушення.</p> <p>97. Поняття та завдання службового розслідування.</p> <p>98. Підстави призначення службового розслідування.</p> <p>99. Підстави обов'язкового проведення службового розслідування.</p> <p>100. Порядок проведення службового розслідування. Права та обов'язки осіб під час службового розслідування.</p> <p>101. Документальне оформлення результатів службового розслідування. Вимоги до акта службового розслідування.</p> <p>102. Службова перевірка у ЗС України: поняття, мета, документальне оформлення результатів.</p> <p>103. Поняття та принципи міжнародного гуманітарного права.</p> <p>104. Поняття і види збройних конфліктів.</p> <p>105. Поняття та правовий статус комбатантів. Некомбатанти: поняття, правовий статус.</p> <p>106. Міжнародно-правовий захист жертв війни.</p> <p>107. Заборонені засоби ведення війни. Заборонені методи ведення війни.</p> <p>108. Відповідальність за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Кримінальні правопорушення в районі бойових дій та проти звичаїв війни.</p>
Опитування	З метою оцінювання якості курсу буде надана анкета після завершення курсу

Схема курсу

Кількість годин ауд./самоств.	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Основи держави і права	Усвідомити поняття держави, її ознаки, функції. Поняття права та його характерні риси. Види соціальних норм, сфера їх регулювання. Співвідношення права і моралі. Система права, її складові. Орієнтуватись в основних галузях права і військового права як комплексній галузі законодавства. Знати джерела права, їх види, правові інститути. Розуміти нормативно-правові акти.	Тести, питання
4/-	Тема 2. Право прав людини	Усвідомити сутність і зміст прав і свобод людини і громадянина. Засвоїти права і свободи людини і громадянина. Розуміти систему прав та свобод людини і громадянина. Конституційні обов'язки людини і громадянина. Усвідомити гарантії прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Засвоїти національні механізми захисту прав людини: систему судів України та правоохоронних органів.	Тести, питання
2/2	Тема 3. Основи конституційного права	Усвідомити принцип розподілу державної влади. Єдність, незалежність та взаємозв'язок гілок влади Знати функції і повноваження Верховної Ради України. Функції і повноваження Кабінету Міністрів України. Розуміти статус народного депутата. Повноваження Президента України. Усвідомити поняття та систему органів виконавчої влади в Україні.	Тести, питання
4/2	Тема 4. Основи цивільного права	Усвідомити цивільне право як галузь права. Знати майнові і особисті немайнові відносини у цивільному праві. Зобов'язання, підстави їх виникнення. Поняття, види та зміст цивільно-правових договорів. Розуміти цивільний кодекс України – основне джерело цивільного права. Умови дійсності договору, їх суть. Поняття та види цивільно-	Тести, питання, задачі

		<p>правової відповідальності. Знати особливості цивільно-правової відповідальності військових частин (установ) за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки.</p>	
4/2	Тема 5. Основи адміністративного та кримінального права	<p>Усвідомити поняття адміністративного права та адміністративної відповідальності. Розуміти Кодекс України про адміністративні правопорушення. Усвідомити органи і посадові особи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. Засвоїти адміністративний примус. Види адміністративних стягнень. Усвідомити поняття кримінального права та кримінальної відповідальності. Поняття кримінального правопорушення, його склад. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Засвоїти обставини, що пом'якшують або обтяжують покарання. Види кримінальних покарань. Розуміти Кримінальний кодекс України. Знати класифікацію кримінальних правопорушень. Кримінально-правову характеристику окремих складів кримінальних правопорушень.</p>	Тести, питання, задачі
4/2	Тема 6. Військовий обов'язок та військова служба	<p>Усвідомити складові частини військового обов'язку. Форми виконання громадянами військового обов'язку. Знати характерні риси та види військової служби. Особливості укладення контрактів та проходження військової служби в особливий період. Строки військової служби. Розуміти порядок комплектування Збройних Сил України особовим складом. Усвідомити поняття перебування при виконанні обов'язків військової служби. Проходження військової служби. Засвоїти граничний вік перебування на військовій службі.</p>	Тести, питання, задачі

4/4	Тема 7. Соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей	<p>Усвідомити право на соціальний захист та гарантії його реалізації. Поняття соціального захисту військовослужбовців</p> <p>Знати житлові пільги. Пільги в сфері охорони здоров'я. Пільги по податках та зборах. Пільги по перевезенню. Інші пільги.</p> <p>Розуміти законодавство України про пільги військовослужбовцям та членам їх сімей. Значення і класифікацію пільг.</p> <p>Усвідомити правовий статус військовослужбовців, його основні принципи. Структуру правового статусу: права (свободи), обов'язки, гарантії і відповідальність встановлені законодавством. Класифікація прав та обов'язків військовослужбовців. Види загальногромадянських та військово-посадових прав та обов'язків. Засвоїти особливості правового статусу військовослужбовців та реалізація ними політичних, соціально-економічних та особистих прав і свобод. Поняття учасника бойових дій. Пільги учасникам бойових дій та членам їхніх сімей.</p> <p>Розуміти види, умови та порядок призначення пенсій осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб.</p> <p>Знати допомоги військовослужбовцям та членам їхніх сімей. Порядок призначення і виплати пенсій та допомог військовослужбовцям та членам їх сімей.</p>	Тести, питання, задачі
16/6	Тема 8. Юридична відповідальність військовослужбовців	<p>Усвідомити поняття юридичної відповідальності, її мета. Правомірна і неправомірна поведінка. Підстави юридичної відповідальності. Поняття правопорушення. Ознаки і склад правопорушення, їх характеристика. Види юридичної відповідальності військовослужбовців.</p> <p>Знати зміст дисциплінарної відповідальності військовослужбовців, її мету та підстави. Поняття та класифікація</p>	Тести, питання, задачі

		<p>дисциплінарних стягнень. Принципи та порядок накладання дисциплінарних стягнень. Виконання дисциплінарних стягнень. Розуміти поняття адміністративної відповідальності військовослужбовців. Заходи адміністративного припинення. Види адміністративних стягнень, які можуть накладатись на військовослужбовців. Перелік адміністративних порушень, за вчинення яких військовослужбовці несуть відповідальність на загальних підставах. Усвідомити порядок оскарження накладених адміністративних стягнень. Засвоїти військові адміністративні правопорушення, їх склад. Протокол про військове адміністративне правопорушення, порядок і вимоги щодо його складення. Усвідомити поняття матеріальної відповідальності військовослужбовців, її загальні риси. Підстави притягнення військовослужбовців до матеріальної відповідальності. Умови притягнення до матеріальної відповідальності. Поняття матеріальної шкоди. Протиправність діяння. Вина як умова матеріальної відповідальності. Заподіяння шкоди при виконанні службових обов'язків. Засвоїти поняття військового кримінального правопорушення. Суб'єкти військового кримінального правопорушення. Класифікацію військових кримінальних правопорушень. Розуміти кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби. Кримінальні правопорушення проти порядку проходження військової служби. Кримінальні правопорушення проти порядку збереження і використання військового майна та експлуатації</p>	
--	--	--	--

		<p>військової техніки. Кримінальні правопорушення проти порядку несення спеціальних служб. Військові службові кримінальні правопорушення. Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості. Кримінальні правопорушення вчинені військовослужбовцями в умовах бойової обстановки або в районі воєнних дій.</p> <p>Знати особливості застосування кримінальних покарань до військовослужбовців.</p>	
4/4	Тема 9. Правове регулювання запобігання та протидії корупції	<p>Усвідомити визначення основних термінів у сфері запобігання і протидії корупції. Система запобігання корупції в оборонному секторі. Фінансовий контроль. Знати Е-декларування осіб, уповноважених на виконання функцій держави, місцевого самоврядування в НАЗК. Заповнення проекту декларації про доходи.</p> <p>Розуміти законодавство у сфері запобігання і протидії корупції. Усвідомити порядок запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням та усунення їх наслідків. Юридична відповідальність за ці правопорушення. Обмеження, що встановлюються для осіб, уповноважених на виконання функцій держави, місцевого самоврядування. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Засвоїти усунення наслідків корупційних діянь.</p> <p>Знати яким чином реалізується адміністративна та кримінальна відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.</p>	Тести, питання, задачі
6/2	Тема 10. Службове розслідування у ЗС України	<p>Усвідомити поняття і завдання службового розслідування в ЗС України. Нормативно-правові акти, що регулюють порядок проведення службового розслідування.</p> <p>Знати підстави для призначення</p>	Тести, питання, задачі

		<p>службового розслідування. Порядок проведення службового розслідування. Строки проведення службового розслідування.</p> <p>Розуміти методику проведення службового розслідування окремих подій, фактів. Документальне оформлення результатів проведеного службового розслідування. Порядок складання проекту акту службового розслідування.</p> <p>Усвідомити зміст службової перевірки. Підстави для призначення службової перевірки.</p> <p>Засвоїти порядок проведення службової перевірки.</p> <p>Знати документальне оформлення результатів проведеної службової перевірки.</p>	
8/4	Тема 11. Основи міжнародного гуманітарного права	<p>Усвідомити поняття та джерела міжнародного гуманітарного права. Міжнародне гуманітарне право в системі міжнародного права. Збройні конфлікти, їх види.</p> <p>Знати обмеження загального характеру ведення війни. Заборонені методи ведення війни. Заборонені засоби ведення війни. Правовий статус осіб під час збройних конфліктів.</p> <p>Розуміти поняття та види учасників бойових дій. Правовий статус комбатантів. Правовий статус не комбатантів.</p> <p>Усвідомити захист поранених, хворих та осіб, що зазнали корабельної аварії. Правова регламентація захисту військовополонених. Захист цивільних осіб в період збройних конфліктів. Цивільні та воєнні об'єкти. Об'єкти, що знаходяться під захистом. Цивільний об'єкт під час збройного конфлікту. Захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту.</p> <p>Засвоїти відповідальність за порушення норм міжнародного гуманітарного права.</p> <p>Розуміти кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.</p>	Тести, питання, задачі

